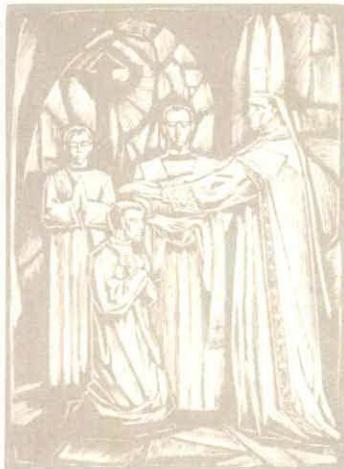

76

sept.-octobri 1972

Notitiae

Sacra Congregatio pro Cultu Divino

CITTÀ DEL VATICANO

Notitiae

Commentarii ad nuntia
et studia de re liturgica
edenda cura
Sacrae Congregationis
pro Cultu Divino

« Notitiae » prodibunt semel
in mense. Libenter, iudicio Di-
rectionis, nuntium dabitur
Actorum, inceptuum, editionum
in re liturgica, praesertim e
Conferentiis Episcopatibus vel
Commissionibus liturgicis na-
tionalibus emanantium, si scrip-
torum vel periodicorum exem-
plar missum fuerit. *Directio:*
Commentarii sedem habent
apud S. Congregationem pro
Cultu Divino, ad quam trans-
mittenda sunt epistolae, char-
tulae, manuscripta his verbis
inscripta NOTITIAE,

Città del Vaticano

Administratio
autem residet apud
Libreria Editrice Vaticana
Città del Vaticano

Pro commentariis sunt in an-
num solvendae: in Italia lit. 2.000
- extra Italiam lit. 3.000 (\$ 5,25).
Singuli fasciculi veneunt: lit. 200
(\$ 0,40) — Pro annis elapsis sing-
ula volumina: lit. 4.000 (\$ 7,35)
id. linteo cincta: lit. 6.000
(\$ 10,50) singuli fasciculi: lit. 400
(\$ 0,75)

Libreria Vaticana
fasciculos Commentarii mittere
potest etiam via aerea

Libreria Editrice Vaticana
C.c.p. N. 1-16722

Typis Polyglottis Vaticanis

SUMMARIUM

De lectionibus « Patrum » ad libitum in Liturgia Horarum	249
---	-----

Allocationes Summi Pontificis

La Chiesa è società, riunione, cena- colo	251
L'Eucaristia centro e cuore della fe- de e del culto	252

Acta Congregationis

Notificatio: De Liturgia Horarum pro quibusdam communitatibus re- ligiosis	254
Commentarium (v.s.m.)	258
Lectiones biblicae Liturgiae Horarum	265

Sancta Sedes

Secretariatus ad christianorum unita- tem fovendam: Instructio de pecu- liaribus casibus admittendi alios christianos ad communionem eu- charisticam in Ecclesia Catholica .	270
Présentation de l'Instruction. (Fr. Jé- rôme Hamer, OP)	277

De Ordine Confirmationis

Pontifícia Commissio decretis Con- cilii Vaticani II interpretandis: Responsum ad propositum du- bium	281
Commentarium	281

Concelebrations particulares

Semaine de prière pour l'unité des chrétiens 1973	287
--	-----

Ex ephemericibus

Music and the new rites. (K. Donaghy)	299
De cantu in fine Missae	303

Acta Congregationis

NOTIFICATIO

DE LITURGIA HORARUM PRO QUIBUSDAM COMMUNITATIBUS RELIGIOSIS

Universi qui Officium divinum iuxta novos Liturgiae Horarum libros celebrant, abundantiores divitias ad vitam spiritualem alendam — ipsis fatentibus — inveniunt, causam inde sumentes renovandi modum Dei laudes celebrandi.

Quaedam autem communitates religiosae, ex iis praesertim quae vitam contemplativam agunt, maiorem psalmorum copiam per diem recitandorum, praesertim in Officio lectionis, desiderant, itemque facultatem variandi psalmos ad tres Horas minores exoptant; venia etiam servandi « Breviarium Romanum » a quibusdam petita est.

Iis optatis et votis annuens, quantum fieri potest, haec Sacra Congregatio, dum momentum eorum extollit qui in solitudine ac silentio, in assidua prece et alaci paenitentia, Deo eximum laudis sacrificium offerunt,¹ Christum in monte contemplantem commonstrantes,² eosdem simul vehementer hortatur, ut colloquium inter Deum et hominem, ad quod et Ecclesiae instituto, deputati existunt,³ digne, attente et devote ineant, Sacram Liturgiam eo spiritus studio eaque mentis intentione celebrantes ut illam orantium communitatem re vera repraesentent, quae est Ecclesia.⁴

Huc spectat etiam sollemnitas, cum qua et Liturgia Horarum persolvitur; etenim per eam momentum dignoscitur quod tribuitur publicae precationi Ecclesiae cum Sponso Christo in Spiritu Sancto congregatae et ad Patrem conversae eumque laudantis. Inde etiam perspicitur eos, qui quasi in corde sunt Ecclesiae, plurimi facere orationem Ecclesiae, nempe orationem Christi cum ipsius Corpore ad

¹ Cfr. Conc. Vat. II, Decr. de religiosis *Perfectae caritatis*, n. 7.

² Cfr. Conc. Vat. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium*, n. 46.

³ Cfr. Conc. Vat. II, Const. de sacra Liturgia *Sacrosanctum Concilium*, n. 84; Institutio generalis de Liturgia Horarum, nn. 17, 24, 316.

⁴ Cfr. Institutio generalis de Liturgia Horarum, nn. 9, 24.

Patrem,⁵ eamque veluti Eucharisticae celebrationis dilatationem et memoriam vere in variis diei horis habere; itemque perspicitur eosdem censere commercium seu dialogum inter Deum et homines per diem non esse intermittendum ac plenius officium exsequi adlaborandi ad aedificationem et incrementum totius mystici Corporis Christi et in bonum Ecclesiarum particularium, quod ad eos, qui vitam contemplativam agunt, praesertim spectat.⁶

I. Quo efficacius hoc ad effectum ducatur, Constitutio « Sacrosanctum Concilium » quaedam statuit, Liturgiae Horarum in vitae christiana compaginem inserandae apte accommodata et traditioni Ecclesiae congrua:

- 1) Cum sanctificatio diei sit finis Officii, Horis veritas temporis reddatur (n. 88);
- 2) Laudes, ut preces matutinae, et Vespere, ut preces vespertinae, ex venerabili universae Ecclesiae traditione duplex cardo Officii cotidiani, Horae praecipuae habendae sunt et ita celebrandae (n. 89a);
- 3) Hora quae Matutinum vocatur e psalmis paucioribus lectionibusque longioribus constet (n. 89c);
- 4) Hora Prima supprimatur (n. 84d);
- 5) Lectio Sacrae Scripturae ita ordinetur, ut thesaurus verbi Dei in pleniore amplitudine expedite adiri possit (n. 92a);
- 6) Lectiones de operibus Patrum, Doctorum et Scriptorum Ecclesiasticorum depromendae melius seligantur (n. 92b).

Institutio generalis de Liturgia Horarum mandatum Concilii fideliter implevit. Omnes, praesertim communites religiosae, quae Ecclesiam orantem specialiter repreäsentant, libenti animo litterae et spiritui novae Liturgiae Horarum in celebratione Officii inhaerere deberent, nisi obstent iustae rationes in decreto S. Congregationis pro Cultu Divino, die 11 novembris 1971 dato, significatae.

Ne autem spiritus novae Liturgiae Horarum incomprehensibilis quibusdam fiat, omni cura perpendenda sunt elementa, in Institutione proposita, quae ad pleniorem celebrationem adipiscendam ducent, cuiusmodi sunt:

⁵ Cfr. Conc. Vat. II, Constitutio de sacra Liturgia *Sacrosanctum Concilium*, n. 85.

⁶ Cfr. Institutio generalis de Liturgia Horarum, n. 24.

a) Psalmorum intellegentia et spiritualis gustus (cfr. nn. 100-109), quibus fit ut eorum cantus vel recitatio talis evadat, ut ii, qui psalunt, percipient illam quasi fragrantiam spiritualem et venustatem psalmorum.

b) Celebratio divini Officii in cantu, utpote quae huius precatio-nis naturae magis congruat, et indicium sit plenioris sollemnitatis atque profundioris unionis cordium in laudibus Dei persolvendis, enixe commendatur iis qui in choro vel in communi ipsum Officium persolvunt (cfr. n. 268); quod ad usum deducendum est iuxta uniuscuiusque communitatis leges et consuetudines, cura tamen adhibita ut principium « progressivae » sollemnitatis, saltem, inducatur (cfr. n. 273).

c) Sacrum silentium, pro opportunitate et prudentia, ad plene vocem Spiritus Sancti in cordibus resonantem percipiendam, et ad personalem orationem arctius cum verbo Dei ac publica Ecclesiae voce coniungendam (n. 202), post singulos psalmos, repetita propria antiphona, et post lectiones, sive breves, sive longiores, servetur.

d) Prout leges vel traditio singularum communitatuum ferunt, Officium lectionis indolem nocturnae laudis retineat (cfr. nn. 57-58), etiam vigilia, quantum fieri poterit, dominicis et sollemnioribus diebus addita, quae maxime congruit iis, qui vitam contemplativam agunt; eos enim Patres et spirituales auctores saepissime exhortati sunt ad orationem nocturnam, qua exprimitur et excitatur exspectatio Domini, qui redibit. Laude ergo digni sunt omnes, qui Officio lectionis indolem nocturnam servant (cfr. n. 72).

e) Orationes super psalmos, ubi fieri poterit in usum inducantur, quae recitantes adiuvent ad eorum interpretationem praecipue christianam assequendam. Agitur de orationibus quae, ad normam veteris traditionis, absoluto psalmo et aliquo spatio silentii servato, dicuntur, ut psallentium affectus colligantur et concludantur (cfr. n. 112). Earundem collectiones apparari et Sanctae Sedi approbationi subici iam nunc possunt, antequam supplementum Liturgiae Horarum publici iuris fiat.

f) Praeter lectiones in Liturgia Horarum propositas, Lectionaria particularia confici possunt, praeviae Sanctae Sedis approbationi subicienda, peculiaribus spiritualibus communitatuum exigentiis accommodata.

Ad lectiones autem quod attinet, animadvertendum est easdem et praesertim Sacrae Scripturae lectionem, ad cuius intellectum omnes aliae ducere debent, occursum et dialogum cum Deo esse, et laudem

eius bonitatis, qui per verbum traditum in Christo et in Ecclesia in colloquium aeternum sui amoris nos introduxit. Quo facile intellegitur etiam lectiones, quae in Sacra Liturgia habentur, quasi ut Dei laudem accipi posse (cfr. nn. 140 et 29).

Ut lectio tamen vera oratio sit, cum profertur, sedulo attendendum est, ut digne, clare et distincte legatur et ab omnibus reapse percipi ac probe intellegi possit (cfr. n. 283). Ille ergo solus modus musicus in lectione accipi potest, quo auditio verborum et intellegentia textus melius obtineatur.

II. His praemissis, si peculiares coetus celebrationem Horarum, praesertim Officii lectionis, per tempus longius protrahere cupiunt, in structuram Liturgiae Horarum aptationes, quae sequuntur, inducere possunt:

A) AD OFFICIUM LECTONIS

- *Per hebdomadam*: sex psalmi dici possunt, hoc modo:
 - 3 psalmi hebdomadae primae (vel secundae), quos sequitur lectio biblica diei cum suo responsorio;
 - 3 psalmi eiusdem diei hebdomadae tertiae (vel quartae), quos sequitur lectio patristica diei cum suo responsorio.
- *In dominicis et festis* dici possunt sex psalmi et tria cantica vigiliae protractae, modo supra descripto, scilicet:
 - 3 psalmi, lectio biblica cum suo responsorio;
 - 3 psalmi, lectio patristica cum suo responsorio;
 - 3 cantica, evangelium, *Te Deum*.

B) AD HORAS DIURNAS

Institutio Liturgiae Horarum statuit ut tres Horae Tertia, Sexta et Nona retineantur ab iis, qui vitam contemplativam ducunt, salvo iure particulari (n. 76). Proinde, ii qui cotidie tres Horas minores celebrant, loco psalmodiae complementaris, diebus dominicis exceptis, psalmos adhibere possunt, qui sequuntur:

- Ad Tertiam*: psalmos hebdomadae currentis ad Horam medium;
- Ad Sextam*: psalmos hebdomadae praecedentis ad Horam medium;
- Ad Nonam*: psalmos subsequentis hebdomadae ad Horam medium.

Ad supradictas aptationes inducendas requiritur consensus communitatis, saltem per duas partes ex tribus suffragiorum secretorum faventes expressus.

Hae normae ab hac Sacra Congregatione apparatae, audita Sacra Congregatione pro Religiosis et Institutis saecularibus, a Summo Pontifice Paulo VI, die 5 augusti 1972, approbatae sunt, qui statuit ut publici iuris fierent.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Sacrae Congregationis pro Cultu Divino, die 6 augusti 1972, in festo Transfigurationis Domini.

ARTURUS Card. TABERA

Praefectus

✠ A. Bugnini

*Archiep. tit. Diocletianen.
a Secretis*

COMMENTARIUM

Notificatio sat perspicua, est, et potius quam in singulis iterum proponendis insistere, opportunius videtur quaedam eiusdem notificationis potioris momenti elementa enucleare.

1. Magni facienda videtur assertio in limine Notificationis apposita, iuxta quam « universi qui Officium divinum iuxta novos Liturgiae Horarum libros celebrant, abundantiores divitias ad vitam spiritualem alendam — ipsis fatentibus — inveniunt ». Quod quidem probatum exstat multis epistulis ad Summum Pontificem et ad S. Congregationem missis atque dissertationibus hic et illuc variis in ephemeridibus editis. Agitur de verbis quibus grati animi sensus panduntur propter novos vulgatos textus qui firmitate doctrinae, suavitate pietatis et delectabilitate varietatis referti dicuntur. Probantur praesertim ditione Scripturarum sanctorum usus, facilior ad Patrum ecclesiasticorumque Scriptorum opera accessus, precum ad Laudes matutinas et ad Vespertas instauratio ac novus copiosusque delectus.

Sed quod magis in nova Liturgia Horarum clerus et religiosi inveniunt est quidam Dei laudes celebrandi modus, quo publica precatio

cum intima celebrantium participatione quasi necessario conetur, quo sit ut Officium divinum ad spiritum contemplativum alendum per apte conferat. Nihil enim in veram Dei contemplationem adeo ducere potest ac orans cum Dei verbo communio, quae ex fide et caritate in Ecclesia et cum Ecclesia sit, Christi adhaerendo Spiritui, quo ductore ac magistro, bonitatis divinae mysterium intus legere et dulce sapere ac gustare datur.

2. Notificatio, quibusdam principiis Constitutioni Concilii Vaticani II *de sacra Liturgia* (= S. C.) et *Institutionis Generalis Liturgiae Horarum* (= IGLH) breviter commemoratis, quibus elementa aliqua continentur restauracionis Officii divini, principia alia nonnulla maioris momenti proponit ut ii etiam qui de nimia novae ordinationis psalterii brevitate queruntur, spiritum perspectum habeant Liturgiae Horarum Concilii Vaticani II auctoritate recognitae, viam ad fructuosa eiudem intellegentiam et celebrationem inveniendo.

a) Liturgiae Horarum veluti cardo psalmi habendi sunt, qui ideo, Concilio iubente (S. C., 89c; 91), non amplius per unam hebdomadam sed per longius tempus distributi sunt, ut omnibus pateret « ille suavis et vivus sacrae Scripturae affectus » (S. C., 24), cuius perceptio difficilior — innumeris ex utroque clero ipsisque sacris virginibus testantibus — ex nimia coacervatione psalmorum reddebatur. Nunc autem, diminuto psalmorum numero, facilius quilibet sensum sacrorum carminum assequi potest, novam infundendo Ecclesiae precationi animam. Huc spectat Pauli VI hortatio: « Oratio praesertim psalmorum, quae actionem Dei in historia salutis iugiter prosequitur ac praedicat, novo affectu comprehendatur oportet a populo Dei; quod facilius eveniet, si psalmorum altior intellectus, secundum eum sensum, quo in sacra Liturgia canuntur, diligenter apud clerum promovebitur et apta cateschesi omnibus fidelibus impertietur » (Const. Apost. *Laudis canticum*, 1. XI. 1970, n. 8). Haec si prae oculis habeantur, facile momentum percipietur moniti Concilii Vaticani II: « Cum ... Officium divinum, utpote oratio publica Ecclesiae, sit fons pietatis et orationis personalis nutrimentum, obsecrantur in Domino sacerdotes aliique omnes divinum Officium participantes, ut in eo persolvendo mens concordet voci; ad quod melius assequendum, liturgicam et biblicam, praecipue psalmorum, institutionem sibi uberiorem comparent » (S. C., 90). Quo melius — debita etiam, inde a primis vitae religiosae temporibus, adhibita institutione — sensum litteralem et christologicum-ecclesiale

psalmorum religiosi sodales assequentur, eo amplius sese cum Christo in Ecclesia coniunctos psallentes sentient, vox Christi eiusque sponsae reapse reddit.

b) Nulli dubium celebrationem divini Officii in cantu, huius pre-cationis naturae magis congruere, et indicum plenioris sollemitatis atque profundioris unionis cordium in laudibus Dei persolvendis esse, idque iure propterea iis qui in choro vel in communi ipsum Officium divinum persolvunt enixe commendari (IGLH, 268). Notificatio, his commemoratis, quoad cantum in praxim deducendum, uniuscuiusque communitatis leges et consuetudines commendat, cauto tamen ut principium «progressivae sollemitatis» saltem in usum inducatur.

Agitur de principio «quod plures gradus medios admittit inter Officium ex integro cantatum et simplicem recitationem omnium partium. Haec ratio magnam gratamque varietatem praebet, cuius mensura aestimanda est ex colore diei vel Horae quae celebratur, ex natura singulorum elementorum quae Officium constituunt, ex numero denique vel indole communitatis, necnon ex cantorum numero, qui suppetit talibus in adjunctis» (IGLH, 273). «Quaenam elementa sint prae primis eligenda ut cum cantu proferantur, e genuina celebrationis liturgicae ordinatione deducitur, quae postulat, ut sensus et natura cuiusque partis et cantus probe serventur. Sunt enim, quae cantum per se requirant: huiusmodi sunt imprimis acclamations, responsiones post salutationes sacerdotis et ministrorum et in precibus litanicis, ac praeterea antiphonae et psalmi, necnon versus intercalares seu responsa repetita, atque hymni et cantica» (IGLH, 272).

Experientia constat, ad cantum quod spectat, non peculiarem celebrantium numerum, sed plerumque bonam psallentium voluntatem effectus obtinere vere laudabiles, ita ut coetus omnino exigui Liturgiae praescripta melius quam permagnae communitates aliquando hac in re servent. Quo uberioris normae de cantu ubique fines suos consequantur, prae oculis quae sequuntur ex IGLH habeantur:

I) Saltem diebus dominicis et festis cantus adhibeat, et ex eius usu varii sollemitatis gradus dignoscantur (271);

II) per cantum illae Horae p[re]ce ceteris extollantur, quae revera cardines sunt Officii, nempe Laudes matutinae et Vespere (272);

III) etsi, praesertim pro «actionibus liturgicis in cantu lingua latina celebrandis, cantus gregorianus, utpote Liturgiae Romanae proprius, principem locum, ceteris paribus, obtineat» oportet (274),

aliae etiam melodiae assumi possunt, dummodo spiritui ipsius celebrationis liturgicae et naturae singularum eius partium respondeant et debitam actuosam omnium participationem non impedian;

IV) Liturgia Horarum etiam lingua vernacula persolvi potest (275), versionibus adhibitis a Conferentia Episcopalis apparatis;

V) Nihil impedit quominus in una eademque celebratione partes aliae alia lingua canantur (276).

c) Debitum sacri silentii tempus in Liturgia Horarum celebranda servandum est. Agitur de re ab ipsa Constitutione de sacra Liturgia (n. 30) et ab Instructione *Musicam sacram* (5. III. 1967) iterate proposita. Prodest verba praefatae Instructionis referre, quibus eiusdem silentii sensus aperitur: « per illud enim fideles non modo non sunt habendi tamquam extranei vel muti spectatores actionis liturgicae, sed arctius in mysterium inseruntur quod celebratur, per dispositio-nes internas, quae e verbo Dei auditio, e cantibus et precibus pro-latis ... diminant » (n. 17; AAS 59 [1967] p. 305). Haec perficiens, IGLH addit sacram idem silentium « ad plenam vocis Spiritus Sancti in cordibus resonantiam assequendam et ad orationem personalem arctius cum verbo Dei ac publica Ecclesiae voce coniungendum » (n. 202) conferre, multisque testimoniis patet praesertim communica-tes sanctimonialium sacram silentium pergratum Ecclesiae donum habere, celebrationi « contemplativae » Officii divini maxime congruum.

Illud « pro opportunitate et prudentia interponi licet aut post singulos psalmos, repetita sua antiphona, secundum morem maiorum, aut post lectiones, sive breves, sive longiores, et quidem sive ante sive post responsorium » (IGLH, 202). Agitur de re cum discretione adhibenda, ut reapse instrumentum evadat intimioris cum verbo Dei communionis et sacrae celebrationi ferventiorem addat spiritum.

Huc spectat et veteris usus restitutio quoad « *orationes super psal-mos* » (Notif. I, e), quae — ubi fieri potest — iterum assumi valent (IGLH, 112).

« *Orationes super psalmos* » sunt preces seu « collectae » quae, absolu-to psalmo et aliquo silentii spatio observato, psallentium affec-tus colligunt et concludunt, interpretationem christianam sacris car-minibus donando. Antiquiores nobis notae earumdem orationum collectiones saeculis V et VI adscribuntur, et ea inter pietatis adiu-men-ta adnumerandae sunt quibus maiores nostri utebantur ut signifi-cationem christologicam et ecclesiam psalmis tribuerent, eosdem in

lumine et gratia Novi Testamenti intellegentes. Eaedem orationes, apte delectae et recognitae, in volumine « Supplementi » Liturgiae Horarum evulgandae sunt; at iam nunc hic et illic aliquae collectio-nes variis in linguis editae habentur, aliaeque apparari ac S. Sedi approbationi subici poterunt, antequam « Supplementum » Liturgiae Horarum publici iuris fiat.

*d) « Patres ... atque spirituales auctores saepissime fideles, eos praecipue qui vitam contemplativam agunt, adhortati sunt ad orationem nocturnam, qua exprimitur et excitatur expectatio Domini, qui redi-bit » (IGLH, 72). Illa adhortatio ad vestigia premenda urget eorum monachorum qui inde a saec. IV precationem liturgicam nocturnam instauraverunt, Christum prae-cessit imitati, qui erat « pernoctans in oratione Dei » (Lc 6, 12). Intellegitur sane quare Concilium Vaticanum II edixerit: « Hora quae Matutinum vocatur ... in choro indolem laudis nocturnae retineat » (n. 89c) et IGLH laude dignos praedica-verit eos omnes, qui Officio lectionis indolem nocturnam servant (n. 72). Si per eos prae-cessit « Ecclesia Christum in monte contem-plantem ... commonstrat » (*Lumen Gentium*, 46), eosdem officium tenet noctu surgendi ad confitendum Domino, cum Christo gratias agentes Patri, preces supplicationesque cum clamore valido eidem pro toto Corpore mystico offerentes.*

Universae communites, proinde, quae « iure suo particulari » (IGLH, 58) vel traditione laudes divinas noctu celebrare debent, Officio lectionis nocturnam indolem servent, etiam « vigilia » domini-nicis et sollemnioribus diebus — quantum fieri poterit — addita, pro qua tria cantica habentur, Evangelium et pro opportunitate homilia, *Te Deum* et oratio. Ita, dum nocturnam orationem communites sancte protrahunt, paschalis vigiliae mysterium quodammodo commemmorant et renovant, gaudium gratiae resurrectionis Christi pro universa Ecclesia iterum et plenius in dies implorantes.

*f) Fidelis ad sacrae Scripturae lectionem redditus ex maximis Concilii Vaticani II gratiis habendus est, quippe qui occursus cum verbo Dei intimorem foveat cum Domino communionem, qui oeconomiam misericordiae revelatam et scripto consignatam voluit ut divitias bonitatis eius homines perspectas semper habentes, ad eius amorem excitarentur. Hanc ob causam Constitutio « *Dei Verbum* » asserit in sacra Scriptura aeternae Sapientiae admirabilem manifestari « condescensionem » (n. 13), Dei nempe humilitatem et affabilitatem, qui*

humano sermone nos alloquitur ut in dialogum dilectionis suae nos introducat.

Patet proinde sacrae Scripturae lectionem omnibus fidelibus vehementer commendari (D. V., 22; 25) et praesertim religiosis sodalibus (D. V. 25; *Perf. carit.*, 6), quos Concilium adhortatur ut libenter ad sacrum textum ipsum accedant prae omnibus « per sacram Liturgiam, divinis eloquiis confertam » (D. V., 25). Nemini mirum Liturgiam tam intime conexam cum sacris Scripturis, quibus vel maxime fulcitur et perfunditur (cfr. IGLH, 14), praedicari: per ipsam via omnibus panditur ad verbum Dei in vera ac viva luce semper intellegendum, in lumine scilicet oeconomiae salutis, cuius Liturgia est praeconium et oblatio. Iure ergo simul iunctas eas Concilium dicit « quasi annuntiationem mirabilium Dei in historia salutis seu mysterio Christi, quod in nobis praesens semper adest et operatur, praesertim in celebrationibus liturgicis » (S. C., 35, 2).

His perspectis, significationem pleniorum assequitur iterata commendatio de sacrae Scripturae lectione abundantiore, variore et aptiore in Liturgia (S. C., 35a; 51; 92a). Ad Liturgiam enim Horarum quod spectat, divinum Officium non est solum laudis canticum, sed completa quaedam precationis expressio, ubi psalmodia cum verbi Dei lectione et meditatione arcte coniungitur, animos pandendo precibus, hymnis et orationibus ab Ecclesia propositis. Clare ex his conspicitur « essentialē structuram Liturgiae Horarum esse colloquium inter Deum et hominem » instituere et fovere (cfr. IGLH, 33), colloquium nempe in quo « Deus ad populum suum loquitur, ... populus vero Deo respondet » (S. C., 33). Mirabilis ita instauratur dialogus, in quo per Scripturarum lectionem homines Altissimus cordis sui vias docet et alloquitur, per psalmos, preces, orationes et carmina Ecclesia ad Dominum se elevat, illum laudans et deprecans, pro omnibus intercedens ac devota contemplatione in verbum auditum intendens. Quo sane fit ut etiam S. Scripturae lectio — ad cuius intellectum omnes aliae conferre debent —, ut Dei laus accipienda sit, non solum quia ad Dei laudem trahit, sed quia et ipsa, historiam salutis enarrando, veram verbis sacris Altissimo profert laudem quae in ipso et ex ipso amoris sui opere est.

Pluris ergo interest ut in publica Liturgiae Horarum celebratione sacra Scriptura digne, clare et distincte legatur et ab omnibus reapse percipi ac probe intellegi possit. Ille ergo solus modus musicus in lectione assumi potest, quo auditio verborum et intelligentia textus

melius obtineri valeant (IGLH, 45), qui « uberiorem meditationem sacrae Scripturae » foveat, pro iis praecipue qui « modo peculiari sunt Domino consecrati » (IGLH, 55). Quod valet et de lectionibus brevibus, quae, ad normam n. 46 IGLH, « longiores » ad Laudes matutinas et ad Vespertas redi possunt, pericopis assumptis diffusoribus, quae non solum « sententiam sacram » proponant, sed abundantiorem materiam meditandam offerant.

3. Ex his omnibus facile eruitur mentem Notificationis esse ut omnes Communitates pro posse nova utantur Liturgia Horarum, quae praefatis principiis fideliter et opportune adhibitis, brevior reapse ex nova ordinatione dici difficile potest. Esperimento Sacra Congregatio novit nonnullas Communitates ex praeiudicatis in Liturgiam Horarum opinionibus antea novae ordinationi peradversas, postea, libris recens editis in usum assumptis, eosdem summis laudibus extulisse, claris verbis se in Officio divino veram orationis formulam tandem invenisse significantes.

Sancta Sedes vehementer optatur ut quibuscumque aptationibus, devotam celebrationem iuxta novam Liturgiam Horarum communitates religiosae preferant, in hoc etiam cum Ecclesia sentientes, cuius vox die ac nocte esse cupiunt.

Pro iis tamen Communitatibus quae ampliorem locum psalmodiae tribuere volunt, formula specialis statuta est pro Officio lectionis, in quo sex psalmi habebuntur, ad modum duorum nocturnorum distributi, ut in Notificatione explicatur. Aliquid novum profertur tamen quoad psalmos in Horis « minoribus » assumendis. Cum eadem Horae, salvo iure particulari, ab iis qui vitam contemplativam agunt integre sint retinendae (IGLH, 76), in illis celebrandis, potius quam ad psalmodiam « complementarem » quae psalmis « gradualibus » constat, recurratur, facultas fit ordinationem peculiarem recipiendi. Tali modo, ii qui cotidie tres Horas minores celebrant, loco psalmodiae complementaris, diebus dominicis exceptis, psalmos adhibere possunt, qui sequuntur: ad Tertiam, psalmos hebdomadae currentis ad Horam medianam; ad Sextam, psalmos hebdomadae praecedentis ad Horam medianam; ad Nonam, psalmos subsequentis hebdomadae ad Horam medianam.

Adnotandum tamen ad supradictas aptationes inducendas requiri consensum Communitatis, saltem per duas partes ex tribus suffragiorum secretorum faventes expressum.

(v.s.m.)